בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ג', ח' בתמוז תשס"ג (08 ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

מה קרה באנטבה? [המשך מאתמול...]

=...לא כמו המזל, לא ייעלם הכוח האלוקי אחר תופעה חד-פעמית ומטרותיו תמשכנה להתקיים תמיד, ולהופיע בשטח בצורה זו או אחרת. מטרות אלה עלינו להבין, ומהן להפיק כל לקח אפשרי, בכל התחומים.

מהו נס, מה הן מטרותיו, ומה היא תועלתו?
נס, הוא כל תופעה הפורצת את המעגל של מערכת חוקי הטבע, והמגיעה לתודעת ולידיעת בני אדם, ומחוללת בהם לפחות השתאות (משהו לא טבעי, המתרחש אי-שם באוקיינוס הכוכבים, ואין איש יודע, ולא ידע עליו, אינו נס).

האדם כפוף למערכת חוקי טבע, ששייכותם אינה מובנת לנו. אנו עדים לתהליכים, ועל סבוך הנסיון בעבר, אנו נוטים להאמין ולהעריך, שכך יקרה גם בעתיד. אמת זו, שמדע הפיסיקה, למשל, הגיע אליה באחרונה, אין עליה כיום עוררין. אין שום דבר בטוח בטבע. אין שום בטחון, ושום סיבה שחוק טבע מסויים לא ישתנה לחלוטין, החל ממחר בבוקר בשעה 08:00.

לפי תפיסת היהדות **החלה צורת פעולתם של חוקי הטבע הנוכחיים בששת ימי בראשית**, אבל אין הם נתון הכרחי וקבוע, מצד עצמו. בכל רגע ורגע מופעלים ונוצרים העובדות הללו מחדש. זו משמעות הפיסקה בתפילת שחרית "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשי בראשית". (למרות הניואנסים השונים בדעות חז"ל, התפיסה הנ"ל היא לדעת הכל).

לפיכך, כל חוק טבע המופעל ברגע זה בצורה מסויימת ע"י רצון הבורא, מבחינה אובייקטיבית אינו חוק, אלא נוהג. בכל רגע יכול הבורא לשנותו אם יחפוץ. השינוי לא יהיה מנוגד לחוק, **אלא בניגוד לנוהג שנהג קודם לכן**. ולפיכך כשאנו עדים לתופעה לא טבעית, מבחינה אובייקטיבית, לא התחולל שום שינוי בטבע או בחוק.

לדוגמא: אדם הנוהג לאכול שלוש ארוחות ביום, וביום פלוני אכל רק שתי ארוחות, איש לא יאמר שחל שינוי ב"חוק האכילה". השינוי חל רק ברצון האכילה ובנוהגי האכילה של אותו אדם. אכן, יכולים אנו לבדוק ולחקור מדוע שינה איש זה ארחותיו, לאיזו מטרה, ומה הן התוצאות.

ומכאן, ש**כל נס המתחולל במערכת חוקי הטבע, מתחולל רק באדם המתבונן בנס**. האדם הרגיל והמצפה לצורה מסויימת של התרחשויות, הניצב משתאה לנוכח הפגיעה בציפיותיו. במלים אחרות, כל נס, והנס כולו מתחולל רק במישור האנושי ובמוח האדם, ע"י יצירת אכזבה מנסיון חייו והרגליו.

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ג', ח' בתמוז תשס"ג (08 ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

מכיוון שאין שום אפקט אחר ל"נס", **זולת הפגיעה במוסכמות האנושיות**, עלינו להבין שפגיעה זו היא המטרה האחת והיחידה שלמענה התחולל הנס והשינוי **(לולא זאת, יכול הבורא להשיג כל חפצו באמצעות חוקים קיימים ללא שינוי)**. זאת, וזאת בלבד, רוצה הבורא להשיג ע"י הנס: פגיעה בחוק, פגיעה באילוזיות, פגיעה במוסכמות שנקבעו ע"י נסיון העבר, היא לקחת בחשבון את הגורם המרכזי לכל התופעות.

הנס המתחולל, הוא איפא תמרור או מנוף לאדם. הוא שולף את האדם ממערך ומהלך מחשבות קבוע ומנוון. הוא מכריח אותו לחשוב. הוא מאלץ אותו לראות כי בעצם לא התחולל שום "נס" יוצא מגדר הרגיל. כי כל מערכת החוקים הטבעית, היא אך ורק, יד ורצון האלוקים: "נס". נס מתמיד.

אין הנס בשום מקרה, יכול לגרום לאדם שיתחיל להאמין, אם אין האמונה נטעוה בליבו בצורה כלשהי. [אילולא זה היה כך, לא היתה לאדם אפשרות הבחירה]. הנס רק יכול לשמש זריקת מרץ ועידוד, או אולי מתנע לאדם מאמין, שיזכר שנית, שיחווה עמוקות יותר את חוויית האמונה. החוויה החזקה יותר, והאמיתית של האמונה, היא דווקא בתחום הנס המתמיד. מה שאנו קוראים "חוקי טבע".

קרן שמש אחת המגיעה אלינו בשחר, וגרעין חיטה הנרקב באדמה, ונהפך פתאום לשדה בר מוריק, יום יום ושנה שנה - הם הניסים, הפלאים, העזים בעוצמתם. בכוחם להפעים כל לב וכל אדם בר לב, הרבה יותר, מכל אירוע חד- פעמי.

כי המורכבות הפאנטסטית המפליאה של גרגר חיטה אחד, עולה בהרבה לא רק על המורכבות והפלא של פעולת אנטבה, אלא גם על כל ניסי העבר, כולל קריעת ים סוף. אלא שהסיטואציה הפשוטה יחסית, אבל המפתיעה והבלתי רגילה, בכוחה להעיר את תשומת הלב אל הסיטואציות והמצבים המדהימים ומרהיבים ביופיים וחכמתם, וחטאם הוויזואלי היחיד היא העובדה שהתרגלנו אליהם, ואיננו מתרשמים עוד, איננו חשים בקיומם.

הנס, והנסיון שהאלוקים מנסה את בריותיו בהזדמנויות שונות, לקוחים מאותו שורש לשוני, ויש להן משמעות זהה. כל מצב חדש (לטוב או לרע) הגורם לאדם צורך ואפשרות להפעיל את חופש הבחירה שלו זהו נס וזהו נסיון. הנס, הוא במובן אחד תורן, עליו יכול האדם לטפס, ולתלות את הדגל שבו הוא חפץ. אך מי שמטפס אל ראש התורן, רוכש לו, בו בזמן, זוית ראיה טובה יותר על המשטח שמתחתיו.

כך צירפו חכמינו במדרש, את הפסוק האמור בעקידת יצחק "והאלוקים ניסה את אברהם" עם הפסוק, שבו הודה דוד המלך לאלוקים, על נצחונותיו בארם ובאדום "נתת ליראיך נס

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ג', ח' בתמוז תשס"ג (08 ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

להתנוסס" (תהילים ס'). כלומר, הנס, העמדה המוגבהת ניתנת לאדם כדי להתנוסס, כדי להתרומם מן השגרה, כדי ליצור זוית ראיה טובה יותר, ומעמדה זו להחליט, לבחור, להוציא מסקנות, בהתאם לבחירה החפשית. ולהפיק את מלוא האושר מעצם תחושת הכוח שיש בחרות האמיתית ובבחירה הנכונה.

לפיכך, כמו כל נס גדול, גם "נס אנטבה". מי שראה אותו מורכב מיד האלוקים, יכול וחייב להשתמש בו כתמרור וכציון דרך להסקת לקחים שונים ומסקנות המעוגנות ברצון האלוקים הכללי, המוכר לנו מן התורה וממסורת חכמינו. (רצון אלוקי זה הוא המכתיב ארחות חיים והוא המכתיב חוקי טבע), לקחים שיופקו מרצון זה בכל המישורים, ניתנים ליישום בחיינו. וניתנים "למכירה" ולהפצה לכל אומות העולם. לקחים אלה, זורמים מן ההכרזה "אם ה' הוא האלוקים, לכו אחריו" אין מנוס.

אך לכל אלה הנתונים ביד המקרה והמזל והגורל לא נותר מפעולה זו, זולת סיפור אגדה, שבעוד מספר דורות, ישייכו אותו צאצאיהם למשפחת אנדרסן.
[שי חסידא www.shevanet.org.il]

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל